

Parlamentul
Republicii Moldova

MT nr. 12

30 iunie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și prevederile art.124 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege privind modificarea unor prevederi din Legea cu privire la sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Anexă:

- *Proiectul de lege*
- *Nota informativă*

Deputați în Parlament

Tauber Klara
Apostolova Reghina
Violeța Irena

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	222
30.06	2020
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**privind modificarea unor prevederi din
Legea cu privire la sistemul public de pensii nr. 156 din
14 octombrie 1998**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42-44, art. 247), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 41 alineatul (1), se expune într-o nouă redacție: „Începînd cu 1 ianuarie 2021, se stabilește vîrsta standard de pensionare de 62 de ani pentru bărbați și de 57 de ani pentru femei.”

Art. II. - Prezenta lege intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2021.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nota informativă
la proiectul de lege privind modificarea unor prevederi din
Legea cu privire la sistemul public de pensii nr. 156 din
14 octombrie 1998.

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Deputații Frațiunii ”Partidul ȘOR”

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Sistemul de asigurări sociale este menit de a oferi un plus de protecție din partea statului persoanelor care contribuie la bugetul de stat perioade constante și îndelungate de timp, menținând astfel în stare prosperă economia țării.

Majorarea progresivă din 2017 a vârstei standard de pensionare până la 63 de ani atât pentru bărbați cât și pentru femei a fost generată de aprecierea, în special, a tendințelor europene în materie, dar și de faptul integrării vârstincilor în societate, prin ridicarea indicatorilor economici din țară, grație majorării perioadei contributive. Cu alte cuvinte, s-a avut în vedere că procesul de îmbătrânire a populației are un profund impact asupra tuturor generațiilor și domeniilor de activitate economică și socială, precum: piața muncii, protecția socială, educația, ocrotirea sănătății, politica, cultura. De asemenea, s-a argumentat că îmbătrânirea forței de muncă conduce la intensificarea problemelor privind: costul pensiilor, echilibrul vârstelor pe piața forței de muncă, strategiile în domeniul educației și formării, locuințele și condițiile de trai, serviciile sociale și îngrijirii medicale ș.a. În aceste condiții, s-a ajuns la concluzia că prioritate națională trebuie să devină integrarea persoanelor în vârstă în viața politică, economică, socială și culturală a societății.

Cu toate acestea, modificarea la care ne-am referit mai sus nu a ținut cont de două aspect interconexate și direct dependente: speranța de viață în Republica Moldova, dar și de speranța de viață sănătoasă din țară, ceea ce răstoarnă toate calculele referitoare la vârsta standard de pensionare, avute ca și reper în cazul majorării acesteea la 63 de ani. Ori impotența statului de a-și menține propriii cetățeni tineri și apți de muncă acasă, pentru înflorirea economică a țării, nu justifică punerea acestei poveri pe umerii bătrânilor bolnavi.

Conform comunicatului din ianuarie 2018, al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație, Republica Moldova se caracterizează prin indicatori scăzuți ai sănătății populației, speranța de viață la naștere fiind cu circa zece ani mai mică decât media în țările UE, iar speranța de viață sănătoasă are valoare similară cu Ucraina, cu trei ani mai mică decât în România și cu 10 ani mai mică decât în Italia și Franța. Sunt înregistrate diferențe semnificative pe sexe, pentru bărbații din grupul de vârstă de 15-19 ani speranța de viață a fost estimată la 54,1 ani, iar speranța la viață sănătoasă – 47 ani, proporția timpului trăit în stare de sănătate foarte bună, bună și satisfăcătoare constituind 87%, pe când femeile, având speranța de viață mai mare – 62 de ani, pierd mai mulți ani în stare rea/foarte rea de sănătate, proporția timpului petrecut în stare bună de sănătate constituind doar 82%. Oamenii de la sate trăiesc mai puțin și au speranța de viață sănătoasă mai mică decât cei din orașe. Speranța de viață în grupul de vârstă 15-19 ani în orașe a constituit 60,7 ani, iar speranța de viață sănătoasă – 51,3 ani (84,5%). În mediul rural, respectiv: 56,6 și 47,6 ani (84,2%). Datele oferite în acest sens de către Fondului Națiunilor Unite pentru Populație nu au suportat modificări de substanță în 2019, astfel încât situația rămâne critică în Republica Moldova.

Potrivit datelor Băncii Mondiale din aprilie 2018, speranța medie de viață în Moldova este foarte scăzută, constituind 71,2 ani. Pentru comparație, în Italia și Spania speranța medie de viață este 83,5 și, respectiv, 83,4 ani. Din păcate situația rămâne aproape neschimbată pentru Republica Moldova în 2019.

Conform datelor preliminare ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, structura mortalității pe principalele clase ale cauzelor de deces practic nu s-a schimbat în 2019: cele mai multe decese (59,1%) au drept cauză bolile aparatului circulator, urmate de tumorile maligne (16,8%), bolile aparatului digestiv (9,0%), accidentele, intoxicațiile și traumele (6,0%), bolile aparatului respirator (4,4%) și alte cauze (4,7%).

Din respectivele date, raportate la vârsta de pensionare, la numărul populației, la numărul persoanelor ajunse la vârsta de pensionare și la rata mortalității pe categorii de vârstă, rezultă că aproximativ 50 % din populația țării noastre nici nu ajunge la vârsta de pensionare, pe când a contribuit toată viața la bugetul asigurărilor sociale de stat. În asemenea circumstanțe, una din două persoane nu va beneficia de pensie niciodată. Prin urmare, statul cu prețul sănătății și vieții bătrânilor săi, ignorând starea lor precară de sănătate, îi impune să muncească o perioadă mai îndelungată de timp, chiar dacă din start se apreciază riscul ca aceștia nu ar ajunge să beneficieze vreodată de sumele cu

care au contribuit la bugetul de stat, sau ar ajunge să beneficieze doar pentru o perioadă simbolică de timp.

De aceea, proiectul de Lege curent se prezintă a fi drept un mecanism de asigurare a garanțiilor constituționale anume în formatul intenției reale avute de către autorul actului suprem din stat la art. 47, oferind soluție situației dificile în care se află la moment categoria de persoane pensionate din Republica Moldova, pentru care să existe o viață de după pensionare, iar aceasta să nu mai constituie o perpetuă perioadă de sacrificiu.

Finalitățile proiectului sunt canalizate și centrate pe asigurarea unui trai decent persoanelor vârstnice, care și-au asigurat din timp condiția avută la bătrânețe și cărora li se cuvine nici mai mult, nici mai puțin decât ceea ce deja au depus în bugetul de stat, atât timp cât acestora sănătatea le mai permite să ducă o viață dincolo de muncă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu contravine angajamentelor asumate de către Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană, precum și prevederilor Acordului de Asociere.

Prezentul proiect nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin prezentul proiect de lege se propune revenirea la vârsta standard de pensionare de 62 de ani pentru bărbați și de 57 de ani pentru femei.

5. Fundamentarea economico-financiară

Ținând cont de faptul că Proiectul promovează un obiectiv strategic de prioritate națională, vizând asigurarea socială prosperă a populației, dar și lupta împotriva sărăciei, pentru implementarea acestuia cheltuielile vor avea o proveniență bugetară. În aceste condiții, Guvernul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, urmează să planifice și identifice resurse din bugetul pentru anul 2021.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În scopul implimentării prezentului proiect nu va fi necesar de a modifica, abroga, ori adopta acte normative noi, atât timp cât proiectul în cauză conține prevederi care deja sunt racordate contextului legislativ actual și sunt pregătite de a se încorpora și integra deplin în cadrul normativ existent.

Deputați în Parlament:

Tauber Masina Stela
Apostolova Reghina